

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. Š.**, nar., bytem, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**, se sídlem tř. Tomáše Bati 21, P. O. BOX 220, 761 90 Zlín, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2015, č. j. KUZL-6092/2015, sp. zn. KUSP-58748/2014/DOP/Ků,

t a k t o:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

I. Vymezení věci

Žalobce napadl žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2015, č. j. KUZL-6092/2015, sp. zn. KUSP-58748/2014/DOP/Ků (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byla pro nepřipustnost (odvolání ze dne 30. 6. 2014) a opožděnost (odvolání ze dne 30. 12. 2014) zamítnuta odvolání žalobce proti rozhodnutí Městského úřadu Uherské Hradiště (dále jen (prvostupňový správní orgán“) ze dne 2. 9. 2014, č. j. MUUH-OD/43291/2014/UrbP Spis/8776/2014 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“).

Tohoto přestupku se měl dopustit tím, že dne 16. 5. 2014 v 15:45 hod. v obci, ve směru od obce Kunovice, řídil osobní motorové vozidlo zn., nedovolenou rychlostí, přičemž mu byla strážníky Městské policie

Uherské Hradiště naměřena rychlost jízdy 70 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h mu tedy byla jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 67 km/h. Nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou obecnou úpravou provozu pro jízdu v obci na 50 km/h tak překročil nejméně o 17 km/h. Tímto jednáním měl porušit ust. § 18 odst. 4 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu.

Rozsudkem ze dne 14. 12. 2015, č. j. 33 A 3/2015 – 23, Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) napadené rozhodnutí pro vady řízení zrušil. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu, na jejímž základě byl rozsudkem ze dne 30. 3. 2016, č. j. 10 As 5/2016 – 36 shora citovaný rozsudek zdejšího soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Nyní se tedy jedná již o druhé rozhodování v předmětné věci zdejším krajským soudem.

II. Napadené rozhodnutí

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný v první řadě uvedl, že prvostupňové rozhodnutí bylo zmocněnci oznámeno doručením jeho písemného vyhotovení pomocí fikce doručení dne 18. 9. 2014. Žalovaný se poté nejprve zabýval odvoláním, které žalobce uplatnil v odporu ze dne 30. 6. 2014 a které směřovalo do rozhodnutí, jež bude ve věci budoucnu vydáno. Žalovaný poukázal na ust. § 83 odst. 1 a § 71 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a uvedl, že není možné podat odvolání proti rozhodnutí, které bude vydáno někdy v budoucnu, protože není možné se odvolávat již před vydáním rozhodnutí, když ani správní orgán neví, co bude obsahem tohoto rozhodnutí. Teprve poté, co je rozhodnutí vydáno, mají jeho adresáti možnost seznámit se s jeho obsahem a teprve od tohoto okamžiku mohou formulovat námitky proti jeho výrokům. Podle ust. § 82 odst. 2 věta první správního řádu musí odvolání mimo jiné obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Jestliže bylo prvostupňové rozhodnutí vydáno (tzn. vypraveno) dne 5. 9. 2014 a žalobce proti němu brojil odvoláním již dne 30. 6. 2014, stalo se tak v době, kdy toto rozhodnutí nebylo vydáno, dokonce jej správní orgán pravděpodobně ani nezačal vyhotovovat. Vzhledem k předčasnosti odvolání ze dne 30. 6. 2014 jej odvolací orgán vyhodnotil jako nepřipustné.

Stran posouzení podmínek vedení řízení o odvolání ze dne 30. 12. 2014 se žalovaný zabýval tvrzením žalobce, že rozhodnutí nebylo zmocněnci oznámeno, pouze mu byla zaslána písemnost nazvaná „Upozornění na nedoplatky“, z čehož vyplývá, že mělo být vydáno nějaké rozhodnutí, které nebylo zmocněnci žalobce zasláno. Žalovaný v této souvislosti uvedl, že zmocněnec žalobce v odporu ze dne 30. 6. 2014 požádal správní orgán, aby mu bylo doručováno na elektronickou adresu X. S odkazem na výklad ust. § 19 odst. 3 a 8 správního řádu žalovaný dospěl k závěru, že doručování na elektronickou adresu má pouze podpůrný význam a nejedná se o plnohodnotný způsob předávání úředních písemností, neboť je tak závislý na součinnosti adresáta, že její absence sama o sobě k právním účinkům doručení (na rozdíl od jiných způsobů doručování) nevede. Nedostatek součinnosti naopak vyvolává nutnost doručovat písemné vyhotovení dokumentu do vlastních rukou, a to buď osobně, nebo prostřednictvím provozovatele poštovních služeb. Není proto vůbec vadou doručování, pokud není respektováno přání adresáta spočívající v doručování písemnosti na elektronickou adresu, za současné podmínky, že adresát si toto rozhodnutí převezme jinak, a je přitom lhostejno, zda se tak stane fyzickým převzetím zásilky, nebo formou fikce doručení na odpovídající adresu či při doručování do datové schránky.

V daném případě bylo zmocnění žalobce prvostupňovým správním orgánem na jeho elektronickou adresu zasláno předvolání k ústnímu jednání ze dne 9. 7. 2014; zmocněnec však přijetí této zprávy nepotvrdil. Z úřední činnosti je odvolacímu orgánu známo, že zmocněnec žalobce pan P. K. se činnosti zástupce v řízeních tohoto typu věnuje opakovaně a že jeho požadavek doručovat na různé e-mailové adresy slouží nikoliv k urychlení řízení, ale naopak k jeho prodloužení, neboť doručení písemností na tyto adresy zásadně nepotvrzuje. Adresa X rovněž nesplňuje podmínku urychlení vlastního správního řízení. Diakritický znak nad adresou domény komplikuje doručování na k ní patřící e-mailovou adresu, neboť vyžaduje specifické softwarové úpravy spisové služby, eventuálně komplikované psaní takové adresy. Je tedy evidentní, že i volba takové adresy je spíše snahou řízení zkomplikovat a prodloužit, než jí použít jako prostředku k rychlé komunikaci mezi adresátem a správním orgánem. Dále odvolací orgán zjistil, že sám zmocněnec žádné písemnosti z adresy X správnímu orgánu nikdy neodesílal. Vždy tak činil z adresy X. Stejnou taktiku zmocněnec používal i v jiných řízeních, v nichž také nikdy nepotvrzoval přijetí písemností zasílaných na elektronickou adresu. Proto se nelze prvostupňovému správnímu orgánu divit, že na tento způsob doručování písemností zmocnění rezignoval a dále postupoval dle ust. § 20 odst. 1 správního řádu, přičemž ani zmocněnec žalobce nemohl za daných okolností na tento způsob doručování nadále spoléhat.

Jednání žalobce žalovaný považoval za zneužití práva a odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Žalovanému je z úřední činnosti známo, že v době vydání prvostupňového rozhodnutí měl zmocněnec doručovací adresu dle informačního systému evidence obyvatel (dále jen „ISEO“) ve smyslu ust. § 10b zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, ve znění pozdějších předpisů, na adrese X, 110 00 Praha 1, a na tuto adresu mu bylo doručováno i prvostupňové rozhodnutí. Zmocněnec neměl v době doručování aktivní datovou schránku ani v řízení nesdělil jinou adresu, na niž by mu mělo být doručováno, kromě výše uvedené elektronické adresy. Jak je zřejmé z údajů na poštovní doručence, která je součástí spisu, stejnopis napadeného rozhodnutí byl P. K. doručován do vlastních rukou na výše uvedenou doručovací adresu dle ISEO, tj. v souladu s ust. § 20 odst. 1 a ust. § 72 odst. 1 věta první správního řádu. Dále je z doručanky patrné, že adresát písemnosti P. K. nebyl v době jejího doručování, tj. dne 8. 9. 2014, poštovní doručovatelkou zastížen, a proto byla poštovní zásilka na příslušné poště v Praze téhož dne uložena a připravena k vyzvednutí, přičemž adresát P. K. byl vyzván oznámením o neúspěšném doručení písemnosti, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně mu bylo sděleno, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout, a jaké jsou právní důsledky nevyzvednutí písemnosti. Adresát písemnosti P. K. si ale zásilku s rozhodnutím na poště v desetidenní úložní době osobně nevyzvedl. Rozhodnutí bylo tedy zmocnění žalobce řádně oznámeno, a to prostřednictvím fikce doručení. Dnem následujícím po dni doručení jeho zmocnění, tedy ode dne 19. 9. 2014, počala žalobci běžet zákonná patnáctidenní lhůta pro podání odvolání. Poslední den této odvolací lhůty tak připadl na pátek dne 3. 10. 2014. Žalobce však odvolání podal až dne 30. 12. 2014, a je tedy zjevné, že se jedná o odvolání opožděné, neboť prvostupňové rozhodnutí nabylo již dne 4. 10. 2014 právní moci.

Žalovaný dále v souladu s ust. § 94 a násl. správního řádu přezkoumal nepřipustné i opožděné odvolání z toho hlediska, zda nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, ale na postupu prvostupňového správního orgánu neshledal ničeho protiprávního.

III. Žaloba

Žalobou ze dne 12. 2. 2015 žalobce brojí proti zamítnutí jeho odvolání ze dne 30. 12. 2014 jakožto opožděného, neboť zpochybňuje, že by mu bylo prvostupňové rozhodnutí řádně doručeno dne 19. 9. 2014.

Žalobce poukazuje na skutečnost, že v podání odporu proti příkazu v předmětné věci ze dne 30. 6. 2014, který předcházel doručování rozhodnutí, požádal žalobce o doručování na elektronickou adresu (žalovaný tuto skutečnost nespornuje), na kterou prvostupňový správní orgán rozhodnutí nevypravil (ani tuto skutečnost žalovaný nečiní spornou). Žalobce zastává názor, že nevypravil-li prvostupňový správní orgán své rozhodnutí žalobci na elektronickou adresu, kterou v rámci řízení určil pro účely doručování, pak nemohlo doručování na jeho adresu pobytu vyvolat účinky fikce doručení. Rovněž tak ust. § 19 odst. 8 správního řádu stanoví, že správní orgán doručuje tak, jako by účastník o doručování na elektronickou adresu nepožádal až tehdy, učinil-li pokus o doručení na elektronickou adresu a tento byl neúspěšný.

Zmocněnec žalobce se v předmětné době na adrese, kam prvostupňový správní orgán doručoval rozhodnutí, nezdržoval, a proto se s ním neseznámil. Žalobce odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, sp. zn. 28 A 19/2014, a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 19. 1. 2015, č. j. 41 A 11/2014-46, v nichž bylo z obdobných důvodů rozhodnutí správním orgánů zrušeno.

Dle názoru žalobce pak na věci nemůže nic měnit ani argumentace žalovaného, že požadavek na doručování na elektronickou adresu představuje zneužití práva. Žalobce se předně proti takovému hodnocení věci ohrazuje, přičemž dále zdůrazňuje, že podle žalovaného doručování na elektronickou adresu obsahující diakritický znak „*komplikuje doručování, neboť vyžaduje specifické softwarové úpravy*“, zároveň však připustil, že prvostupňový správní orgán na předmětnou adresu doručoval předvolání k ústnímu jednání. Žalobce tedy považuje argumentaci žalovaného za účelovou, neboť je vnitřně rozporná a není možné, aby obě její části byly pravdivé. Na okraj žalobce uvádí, že užívání diakritických znaků v názvech domén je již několik let zcela běžné, a to na podkladě právní úpravy Evropské unie. Na tuto skutečnost rovněž poukazuje na svých internetových stránkách Ministerstvo průmyslu a obchodu ve zprávě „*Zavedení znaků národních abeced do názvů domén*“, ze dne 27. 11. 2009, dostupné na <http://www.mpo.cz/dokument66976.html>.

Žalobce se neztotožnil ani s argumentem žalovaného, že doručování tomuto konkrétnímu zmocněnci na e-mail nepřispívá k urychlení řízení, neboť tento doručení písemností nepotvrzuje. Zákonodárce záměrně neformuloval ust. § 19 odst. 3 správního řádu tak, že správní orgán doručuje na elektronickou adresu jen tehdy, pokud tato přispěje k urychlení řízení, ale tak, že správní orgán na požádání „doručuje“ na elektronickou adresu; to nedává správnímu orgánu možnost správního uvážení. Skutečnost, že předmětné ustanovení je doplněno větou „*zejména může-li to přispět k urychlení řízení*“, nevylučuje takové doručování též v jiných případech. Žalobce je navíc přesvědčen, že doručování na elektronickou adresu může přispět k urychlení řízení vždy, neboť běžná praxe správních orgánů je taková, že doručují-li písemnosti na elektronickou adresu, zpravidla ještě týž den písemnost současně vypravují tak, jakoby účastník o doručování na elektronickou adresu nepožádal.

Žalobce se pak rovněž ohrazuje vůči tvrzení, že by jeho zmocněnec doručení písemností jemu vypravených na elektronickou adresu X nikdy nepotvrzoval. Na podporu svého tvrzení přikládá k žalobce printscreeny z doby, kdy žalovaný doručoval žalobci

napadené rozhodnutí, na kterých je viditelné, že žalobce vždy potvrzuje doručení písemností doručených na adresu X. Je tedy prokazatelné, že doručení na elektronickou adresu minimálně „mohlo“ přispět k urychlení řízení; zejména pak k ochraně práv účastníka. Na okraj pak žalobce poznamenává, že na elektronické adrese, na kterou požádal správní orgán o doručování (X) má (a v době doručování rozhodnutí měl) zřízen elektronický podpis.

Žalobce dále zpochybňuje, že by prvostupňový správní orgán na elektronickou adresu zmocněnce žalobce vypravil předvolání k ústnímu jednání, jak tvrdí žalovaný. Zmocněnci žalobce nebylo předvolání k ústnímu jednání na jeho elektronickou adresu doručeno. Existuje-li ve spisu jakákoli listina, která by toto měla prokazovat, pak ji žalobce označuje za důkaz falešný a navrhuje provést důkaz ohledáním originálu odesílané zprávy, ze které bude zřejmý její obsah, elektronický podpis, i elektronická adresa adresáta. I pokud by však správní orgán jednou nebyl v doručování na elektronickou adresu úspěšný, nemůže takový stav bez dalšího vést k tomu, aby na tuto dále nedoručoval; z jedné nedoručené písemnosti nelze učinit nepochybný závěr o tom, že by takový způsob doručování v budoucnu nemohl přispět k urychlení řízení.

Z uvedených důvodů žalobce zastává názor, že doručování prvostupňového rozhodnutí na adresu X, zmocněnci žalobce nemohlo vyvolat právní účinky doručení fikcí. Rozhodnutí tedy nebylo doručeno dne 19. 9. 2014, jak tvrdí žalovaný. Zmocněnec žalobce přitom podal odvolání ihned poté, co mu žalobce předal písemnost „Upozornění na nedoplatky“, č. j. MUUH-OD/96170/2014/Trem Spis/8776/2014, ze dne 8. 12. 2014, ze které vyrozuměl, že v projednávané věci bylo vydáno rozhodnutí, kterým mu byla stanovena povinnost peněžitého plnění. Odvolání tak bylo podáno dle ust. § 84 správního řádu, při zachování lhůty uvedené v § 84 odst. 1 správního řádu. Proto je na odvolání nutno hledět jako na včasné a na rozhodnutí žalovaného jako na nezákonné a žalobce navrhuje, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalovaného

Ve svém vyjádření k podané žalobě žalovaný setrval na svém dosavadním stanovisku vyplývajícím z napadeného rozhodnutí, přičemž zrekapituloval, že s ohledem na požadavek zmocněnce žalobce pana P. K. obsažený v odporu ze dne 30. 6. 2014 o doručování na e-mailovou adresu X, prvostupňový správní orgán postupoval tak, že mu dne 10. 7. 2014 na tuto elektronickou adresu zaslal předvolání k pokračování ústního jednání výsledkem svědků. Toto předvolání současně zaslal i na adresu podle ISEO. Zmocněnec P. K. však přijetí e-mailové zprávy nepotvrdil. Elektronická adresa má sice ve smyslu § 19 odst. 3 správního řádu přednost, nicméně podle ust. § 19 odst. 8 věty druhé správního řádu je písemnost na tuto adresu doručena v okamžiku, kdy převzetí doručované písemnosti potvrdí adresát zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem. Podle názoru žalovaného slouží zasílání písemností správního orgánu na adresu, kterou mu účastník sdělí, a to včetně adresy elektronické, k urychlení a zvýšení efektivity řízení. Bylo by absurdním požadavkem, aby správní orgán každou jednotlivou písemnost nejprve zaslal na elektronickou adresu sdělenou účastníkem, a teprve pokud by její přijetí nebylo potvrzeno, přistoupil k dalším způsobům doručování v pořadí podle ust. § 20 odst. 1 správního řádu. Podle žalovaného je třeba předmětnou právní úpravu vyložit tak, že pokud není převzetí písemnosti na elektronickou adresu adresátem potvrzeno, má správní orgán doručovat tak, jako by adresát o doručování na elektronickou adresu nepožádal, a to i do budoucna. Žalovaný v této souvislosti odkázal na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, vydaný pod sp. zn. 52 A 47/2014 a rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 18 A 24/2014-25.

Závěrem žalovaný poukázal na obecně známé praktiky obecných zmocněnců spojených se společností FLEET Control s. r. o. s tím, že považuje tyto taktiky za obstrukční. Z uvedených důvodů navrhl žalovaný zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V. Posouzení věci krajským soudem

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), a jde rovněž o žalobu přípustnou ve smyslu ust. § 65, § 68, a § 70 s. ř. s.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání za splnění zákonných podmínek (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

Krajský soud v první řadě uvádí, že žádný z žalobních bodů nemíří do první části výroku napadeného rozhodnutí, jímž bylo zamítnuto z důvodu nepřípustnosti odvolání žalobce. Sám žalobce nečiní spornou skutečnost, že jeho prvotní odvolání „*pro případ vydání rozhodnutí*“ bylo podáno předčasně. Krajský soud tedy konstatuje, že v tomto rozsahu se napadeným rozhodnutím nebude zabývat, neboť veškeré námitky žalobce směřují do té části výroku napadeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto odvolání ze dne 30. 12. 2014 jako opožděné.

V posuzované věci je předmětem sporu okamžik doručení prvostupňového rozhodnutí žalobci, od čehož se pak odvíjí posouzení správnosti napadeného rozhodnutí, jímž bylo odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí zamítnuto z důvodu opožděnosti. Podstata žalobní argumentace spočívá v tom, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nebylo žalobci, resp. jeho zmocněnci doručeno procesně řádným způsobem, neboť prvostupňový správní orgán nevypravil rozhodnutí na elektronickou adresu, již zmocněnec žalobce uvedl v předmětném přestupkovém řízení jako adresu pro doručování. Namísto toho bylo prvostupňové rozhodnutí zmocněnci žalobci doručováno na adresu dle ISEO, kde si však zmocněnec toto rozhodnutí nepřevzal. Žalobce zastává názor, že doručování prvostupňového rozhodnutí na adresu zmocněnce evidovanou v ISEO, tj. X, nemůže za situace, kdy byly správní orgány povinny doručovat na jím sdělenou elektronickou adresu, vyvolat právní účinky doručení fikcí.

Na základě studia správního spisu soud zjistil, že ve správním spisu prvostupňového orgánu je založena plná moc pro zmocněnce P. K. pro zastupování ve správním řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku vedeném pod sp. zn. 2014/1037. V odporu ze dne 30. 6. 2014 podaném zmocněncem žalobce proti příkazu o uložení pokuty za předmětný přestupek ze dne 12. 6. 2014, č. j. MUUH-OD/43291/2014/Urb Spis/8776/2014, je uvedena výslovná žádost o doručování písemností na adresu X. Ve správním spisu je dále založena tisková sestava z e-mailového klienta (hlavička odeslané zprávy), z níž je patrné, že oprávněná úřední osoba P.U. zaslala dne 10. 7. 2014 na elektronickou adresu X datovou zprávu s přílohou, která obsahovala informaci o pokračování v řízení. Ve správním spisu není založen doklad o doručení této zprávy, resp. potvrzení o jejím přijetí adresátem. Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 2. 9. 2014 a podle přiložené doručky bylo zasláno na adresu trvalého pobytu zmocněnce – Zásilka byla po uplynutí úložní doby vhozena do schránky dne 19. 9. 2014. Dále je ve správním spisu založena tisková sestava elektronické

pošty (datové zprávy) zaslané zmocněncem žalobce dne 30. 12. 2014 prvostupňovému orgánu, z níž vyplývá, že žalobci osobně bylo doručeno „Upozornění na nedoplatky“, pročež zmocněnec jeho jménem podal odvolání do neoznámeného rozhodnutí. Odvolání žalobce ze dne 30. 12. 2014 bylo podáno zmocněncem žalobce dne 30. 12. 2014 na e-podatelnu prvostupňového orgánu z e-mailové adresy X. Následně byl zmocněnec vyzván prvostupňovým orgánem k doplnění blanketního odvolání.

VI.A Právní posouzení věci zdejším soudem v původním řízení

Krajský soud vyšel z právní úpravy doručování obsažené ve správním řádu, přičemž konstatoval, že doručení písemnosti fikcí podle ust. § 24 odst. 1 správního řádu může nastat pouze za předpokladu splnění zákonem stanovených podmínek pro tento způsob doručení. Jednou z těchto podmínek je i okolnost, že správní orgán nemá podle zákona doručovat jiným způsobem. Podle ust. § 19 odst. 3 správního řádu pak platí, že nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, doručuje správní orgán na požádání účastníka řízení na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení.

Na základě citovaných ustanovení krajský soud shrnul, že pokud je účastníkem řízení správnímu orgánu sdělena adresa pro doručování a dojde ke splnění ostatních zákonem stanovených podmínek, je povinností správního orgánu doručovat písemnosti primárně na tuto adresu.

V dané věci považoval krajský soud za nesporné, že první podání zmocněnce žalobce učiněné vůči prvostupňovému správnímu orgánu (tj. odpor proti příkazu ze dne 30. 6. 2014) obsahovalo mimo jiné pod bodem IV výslovnou žádost, aby správní orgán prvního stupně i odvolací správní orgán doručovaly zmocněnci žalobce písemnosti na e-mailovou adresu X. Toto podání splňovalo všechny zákonem stanovené náležitosti a bylo učiněno způsobem stanoveným v ust. § 37 správního řádu, proto bylo nepochybně nutné elektronickou adresu X považovat za adresu pro doručování ve smyslu ust. § 19 odst. 3 správního řádu.

Prvostupňový správní orgán na tuto adresu sice provedl pokus o doručení oznámení o pokračování ve správním řízení po podání odporu, nicméně tento pokus zřejmě nebyl úspěšný, neboť ve správním spisu není založeno potvrzení o přijetí této e-mailové zprávy. Prvostupňové rozhodnutí však již na tuto elektronickou adresu doručováno nebylo, neboť podle přiložené doručenky bylo zasláno zmocněnci žalobce přímo na jeho adresu trvalého pobytu. Pro posouzení tohoto procesního postupu při doručování je stěžejní výklad ust. § 19 odst. 8 správního řádu, podle něhož platí, že *„[p]ísemnosti uvedené v odstavci 4 se na požádání adresáta doručují jiným způsobem podle tohoto zákona; v takovém případě platí, že písemnost je doručena třetím dnem ode dne, kdy byla odeslána. V případě doručování na elektronickou adresu platí, že písemnost je doručena v okamžiku, kdy převzetí doručované písemnosti potvrdí adresát zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem. Nepotvrdí-li adresát převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, která se nevrátila jako nedoručitelná (odstavec 9), doručí správní orgán písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.“*

Při výkladu tohoto ustanovení vycházel krajský soud z právního názoru Nejvyššího správního soudu obsaženého v rozsudku ze dne 13. 8. 2015, č. j. 9 As 60/2015 – 39, (dostupný na www.nssoud.cz), v němž Nejvyšší správní soud dovodil, že *„smyslem doručování na adresu pro doručování nebo na elektronickou adresu zpravidla bude urychlení řízení (toto vyjadřuje podmínka ‚zejména může-li to přispět k urychlení řízení‘). Nemusí se*

však jednat o jediný účel takového doručování. Slovo zejména vyjadřuje, že se jedná o demonstrativní výčet. Mohou tedy nastat situace, kdy bude správní orgán povinen doručovat účastníkovi na jeho adresu pro doručování či elektronickou adresu, ačkoli to k urychlení řízení nepřispěje. (...) Pokud správní orgán dospěje k závěru, že doručování na elektronickou adresu k urychlení řízení prokazatelně nepřispěje (a neshledá ani žádné jiné důvody opodstatňující takovéto doručování, resp. účastník řízení žádné jiné důvody netvrdí), je oprávněn účastníkovi na požadovanou elektronickou adresu písemnosti nezasílat (a místo toho doručovat písemnosti tak, jako by účastník o doručování na elektronickou adresu nepožádal). Není tak však oprávněn učinit bez dalšího, jak se domnívá krajský soud. V souladu se zásadou součinnosti správního orgánu s dotčenými osobami (§ 4 odst. 3 a 4 správního řádu) je správní orgán povinen účastníkovi sdělit, že mu nebude na jím požadovanou adresu doručovat a z jakých důvodů. Pouze takovýto postup bude šetřit procesní práva účastníků a umožní jim uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.“

Na základě citovaného rozsudku dospěl krajský soud při prvním posouzení věci k závěru, že prvostupňový správní orgán pochybil, když žalobci, respektive jeho zmocněnci nedoručoval prvostupňové rozhodnutí na jím sdělenou elektronickou adresu. Pokud totiž nezamýšlel zmocněnci žalobce na jím uvedenou elektronickou adresu v řízení nadále doručovat, byl jej povinen o této skutečnosti vyrozumět. Takto však neučinil. Krajský soud tedy připustil, že prvostupňový správní orgán byl oprávněn na sdělenou elektronickou adresu nadále doručovat, nemohl tak ovšem učinit bez dalšího. Přitom se krajský soud neztotožnil ani s argumentací žalovaného, že pokud se správní orgán na elektronickou adresu žalobce pokusil v řízení již alespoň jednou doručovat, přičemž tento pokus byl neúspěšný, může již nadále doručovat takovým způsobem, jako by účastník o doručování na elektronickou adresu nepožádal. Krajský soud naopak interpretoval ust. § 19 odst. 8 správního řádu tak, že pokud nedojde k potvrzení přijetí písemnosti od účastníka řízení nejpozději následující pracovní den poté, co mu byla zaslána písemnost na jím udanou elektronickou adresu, pak **tuto písemnost** správní orgán může doručovat na jinou adresu této osoby za použití kritérií § 20 správního řádu. To však nemění nic na skutečnosti, že u každé další písemnosti je správní orgán opětovně povinen primárně doručovat na sdělenou elektronickou adresu. Této povinnosti se správní orgán může zprostit pouze tak, že účastníka vyrozumí o tom, že na jím sdělenou elektronickou adresu pro doručování již nebude brán do budoucna zřetel. S ohledem na učiněná zjištění krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, neboť postup prvostupňového správního orgánu byl stížen vadou spočívající v nesprávném doručování rozhodnutí žalobci. Pokud žalovaný tuto procesní vadu nezohlednil a naopak dospěl k závěru, že prvostupňové rozhodnutí bylo zmocněnci žalobce řádně doručeno fikcí na jeho adresu dle ISEO, zatížil své rozhodnutí nezákonností, neboť nesprávně vyhodnotil, zda bylo odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí podáno včasné. Krajský soud tedy shrnul, že v dalším řízení je žalovaný povinen v první řadě náležitě posoudit včasnost podaného odvolání, která závisí na tom, k jakému okamžiku se zmocněnec žalobce seznámil s prvostupňovým rozhodnutím. V případě, že by žalovaný vyhodnotil odvolání jako včasné, je na místě, aby se podaným odvoláním zabýval věcně.

VI.B Řízení před Nejvyšším správním soudem

Rozhodnutí krajského soudu přezkoumal na základě kasační stížnosti žalovaného Nejvyšší správní soud, přičemž v rozsudku ze dne 30. 3. 2016, č. j. 10 As 5/2016 – 36, dospěl k závěru, že námitky žalovaného jsou důvodné. Krajský soud se dle názoru Nejvyššího správního soudu dopustil nesprávné interpretace zákona, neboť si chybně vyložil závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2015, č. j. 9 As 60/2015 – 39.

Nejvyšší správní soud zdůraznil, že v citovaném rozsudku č. j. 9 As 60/2015 – 39 byly rozlišeny dvě situace, které mohou v souvislosti s žádostí účastníka řízení o doručování na jím sdělenou elektronickou adresu nastat.

První variantou je, že správní orgán po obdržení takové žádosti účastníka posoudí, zda požadovaný způsob doručování poslouží k urychlení řízení, nebo zda existují jiné důvody opodstatňující doručování na tuto adresu, přičemž dospěje k závěru, že důvody, pro které by bylo vhodné v daném řízení na elektronickou adresu doručovat, nejsou dány. Za takové situace je oprávněn účastníkovi na požadovanou adresu písemnosti nezasílat a doručovat takovým způsobem, jako by účastník o doručování na elektronickou adresu vůbec nepožádal. Správní orgán tak ovšem nemůže učinit bez dalšího, ale je povinen účastníku sdělit, že jeho požadavku na doručování písemností na elektronickou adresu nevyhověl. V této situaci tedy správní orgán od počátku na elektronickou adresu nedoručuje.

Odlišná situace nastane, pokud správní orgán požadavek účastníka řízení akceptuje a na jím sdělenou elektronickou adresu v průběhu řízení doručuje. Podle ust. § 19 odst. 8 správního řádu však nastanou účinky doručení na elektronickou adresu pouze tehdy, potvrdí-li účastník řízení nejpozději následující pracovní den převzetí písemnosti zprávou opatřenou uznávaným elektronickým podpisem. Nepotvrdí-li účastník tímto způsobem přijetí písemnosti, doručí ji správní orgán tak, jako by adresát o doručování na elektronickou adresu nepožádal. Dle názoru Nejvyššího správního soudu je přitom ust. § 19 odst. 8 správního řádu třeba vykládat tak, že „*správní orgán je povinen zaslat na požadovanou elektronickou adresu pouze první písemnost v řízení zasílanou adresátovi, resp. první písemnost zasílanou adresátovi od okamžiku, kdy požádal o tento způsob doručování. Pokud účastník převzetí této písemnosti nepotvrdí, je správní orgán oprávněn další písemnosti zasílat rovnou tak, jako by adresát o doručování na elektronickou adresu vůbec nepožádal. Z výše uvedeného vyplývá, že správní orgán není povinen opětovně se pokoušet o doručení na elektronickou adresu adresáta.*“

Nejvyšší správní soud shrnul, že v posuzovaném případě prvostupňový správní orgán požadavek zmocněnce žalobce (obsažený v odporu ze dne 30. 6. 2014) na doručování na jím sdělenou elektronickou adresu akceptoval, neboť mu na ni zaslal předvolání k ústnímu jednání ze dne 9. 7. 2014. Zmocněnec žalobce však přijetí písemnosti nepotvrdil a proto prvostupňový správní orgán nadále postupoval zcela legitimně tak, že další písemnosti již na elektronickou adresu nezasílal a doručoval, jako by zmocněnec žalobce o doručování na elektronickou adresu nepožádal. Nejvyšší správní soud tedy konstatoval, že prvostupňový správní orgán postupoval při doručování v souladu se správním řádem, proto rozhodnutí zdejšího krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

VI.C Nové posouzení věci krajským soudem

Krajský soud při opětovném posouzení věci, vázán ve smyslu ust. § 110 odst. 4 s. ř. s. právním názorem vysloveným ve zrušovacím rozsudku Nejvyššího správního soudu, dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná**. K tomuto jej vedly následující úvahy.

Zmocněnec žalobce požádal prvostupňový správní orgán v odporu ze dne 30. 6. 2014 o doručování na elektronickou adresu [X](#). Krajský soud považuje na základě prostudování správního spisu za nesporné, že na tuto adresu bylo zmocněnci žalobce zasláno dne 10. 7. 2014 *Předvolání k pokračování ústního jednání výsledkem svědků*. Přijetí této zprávy však zmocněnec žalobce nepotvrdil. Námitky žalobce zpochybňující vypravení předmětné písemnosti na elektronickou adresu zmocněnce krajský soud považuje za nevěrohodné a

ničím nepodložené, přičemž s ohledem na obsah spisu nemá krajský soud důvod pochybovat o tom, že prvostupňový správní orgán skutečně pokus o doručení předmětné listiny na elektronickou adresu zmocněnce učinil. Odeslání zprávy je doloženo tiskovou sestavou založenou ve spise, z níž je patrné, že zpráva, obsahující v příloze dokument nazvaný *56899_2014_pokračování_řízení* byl odeslán oprávněnou osobou P. U. na e-mailovou adresu [X](#) dne 10. 7. 2014 v 7.53 hodin. Současně ze spisu nevyplývá, že by se zpráva vrátila jako nedoručitelná.

S ohledem na recentní judikaturu vztahující se k problematice doručování ve správním řízení (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2015, č. j. 9 As 60/2015-39, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2015, č. j. 2 As 202/2014-50) a zejména na závazný názor vyslovený ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu v této věci, krajský soud konstatuje, že jelikož se prvostupňový správní orgán v průběhu řízení prokazatelně pokusil doručovat na elektronickou adresu sdělenou zmocněncem žalobce, avšak tento pokus byl marný, nebyl již nadále požadavkem zmocněnce žalobce vázán. Jak totiž shodně vyplývá ze všech výše citovaných rozhodnutí, povinnost doručovat na elektronickou adresu žalobce se vztahuje pouze na první písemnost zasílanou adresátovi poté, co o doručování na elektronickou adresu požádal. Nepotvrdí-li však adresát přijetí písemnosti, není správní orgán již povinen tímto způsobem do budoucna opětovně doručovat.

Krajský soud považuje za vhodné zdůraznit, že doručování účastníku na jím sdělenou elektronickou adresu lze do značné míry chápat jako projev vstřícnosti veřejné správy. Přitom však není na libovůli správního orgánu, zda takový způsob doručování připustí či nikoliv, a jsou-li splněny zákonem stanovené podmínky, respektive existuje-li pro navrhovaný způsob doručování legitimní důvod (urychlení řízení apod.), je jeho povinností na požadavek účastníka přistoupit. Neposkytuje-li ovšem účastník řízení potřebnou součinnost a převzetí zprávy nepotvrdí, o výhodu doručování na jím sdělenou adresu se tím připraví. Účastník si musí být vědom toho, že na jím sdělenou elektronickou adresu bude doručováno výhradně tehdy, kdy i on sám bude plnit svoje povinnosti a potvrzovat přijetí zpráv, přičemž pokud tak neučiní, bude mu do budoucna doručováno na základě pravidel obsažených ve správním řádu.

V daném případě byly zcela splněny podmínky pro to, aby prvostupňový správní orgán již nadále nedoručoval na elektronickou adresu zmocněnce a prvostupňové rozhodnutí zaslal na adresu zmocněnce dle ISEO, tzn. na jeho adresu trvalého pobytu, případně na adresu doručovací, pokud by měl takovou evidovanou. V daném případě se jednalo o adresu X, kde však adresát nebyl zastižen a proto mu byla na místě zanechána výzva k vyzvednutí zásilky. Dle ust. § 24 odst. 1 správního řádu platí, že nevyzvedne-li si adresát písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla zásilka připravena k vyzvednutí, považuje se za doručenu posledním dnem této lhůty. Podle údajů vyznačených na doručence prvostupňového rozhodnutí byla zásilka připravena k vyzvednutí dne 8. 9. 2014 a vzhledem k tomu, že si zmocněnec zásilku nepřevzal, bylo mu rozhodnutí zcela v souladu se zákonem doručeno tzv. fikcí dne 18. 9. 2014. Následujícího dne byla zásilka vhozena do domovní schránky. Bylo-li tedy odvolání podáno dne 30. 12. 2014, jednalo se o odvolání zcela zjevně opožděné, neboť bylo podáno po uplynutí patnáctidenní lhůty dle ust. § 83 odst. 1 správního řádu. Z tohoto důvodu žalovaný odvolání jako opožděné zcela v souladu se zákonem zamítl a na jeho postupu, jakož ani na postupu prvostupňového správního orgánu nelze v tomto směru shledat nic nezákonného.

Pokud se pak týká navrhovaného důkazu printscreeny (tzn. tiskovými sestavami) z e-mailového klienta, z nichž má vyplývat, že žalobce vždy potvrzuje doručení písemností doručených na adresu [X](#), krajský soud nepovažoval v duchu závazného právního názoru se

těmito listinami zabývat, neboť nemají v případě platnosti uvedeného výkladu právní úpravy žádnou relevanci pro posouzení věci.

VII. Závěr a náhrada nákladů řízení

Z uvedených důvodů krajský soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl, jak je uvedeno ve výroku I tohoto rozsudku. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Zároveň posouzení náhrady nákladů řízení zahrnuje i předcházející řízení o kasační stížnosti.

V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II) a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadoval, protože se mu náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 8. srpna 2016

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:

Běla Kotoučková